

ABSTRAKT

Práce *Česko-slovenské lexikální shody a difference z hlediska postavení ve spisovném jazyce a v nářečích* se zaměřuje na lexémy vyskytující se shodně na území České a Slovenské republiky (s přednostním zaměřením na pohraniční pás východomoravských a západoslovenských nářečí) a konfrontaci jejich statusu v národních jazycích. Cílem práce je na vybraném vzorku lexikální zásoby sledovat rozdíly a shody českých (moravských) a slovenských nářečových lexikálních paralel z hlediska jejich vztahů k spisovné slovní zásobě češtiny a slovenštiny. Úvodní kapitola se věnuje jazykovým atlasům a slovníkům využitým jako zdroje ke konfrontaci. Následuje obraz vývoje názorů na česko-slovenské jazykové vztahy, otázku hranice a hodnocení nářečí z hlediska příslušnosti k českým/slovenským nářečím a vymezení předpokládaných území s nejvyšším počtem jazykových shod. Jádro práce tvoří vybrané nářečové lexémy získané primárně s pomocí *Atlasu slovenského jazyka* a *Českého jazykového atlasu*, určení územního rozsahu výskytu zkoumaných lexémů a jejich srovnávání s kodifikačními slovníky, českými i slovenskými. Samostatná podkapitola se dotýká problematiky valašské kolonizace a s ní spojených tzv. karpatizmů. Práce představuje příspěvek ke konfrontaci slovní zásoby českého a slovenského jazyka, jejich vnitrojazykových a mezijazykových vztahů z nářečového a spisovného hlediska.